

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Om gloserne og noterne

Tekstgrundlaget for de følgende gloser og noter er *Platon, Oeuvres complètes*, Tome IV, 2° Partie, *Le Banquet*, Texte établi et traduit par Léon Robin, Société d'Édition Les Belles Lettres, Paris 1958. Ved udarbejdelsen af gloserne og noterne er desuden anvendt: *The Symposium of Plato*, Edited with introduction, critical notes and commentary, by R.G.Bury, Second edition, Cambridge 1932 (Reprinted 1966).

Paragrafhenvisninger med et G er til H.C.Hynding, *Græsk formlære*, 2. reviderede udgave, Gyldendal 1968 (genoptrykt på Klassikerforeningens Kildehæfter 1993); henvisninger med et S er til H.C.Hynding, *Elementær græsk syntax*, Høst og Søns Forlag (udateret).

Gloserne anføres sædvanligvis i den form, der anvendes som opslagsform i C.Berg, *Græsk-dansk Ordbog til Skolebrug*, Anden forkortede Udgave, Andet optryk, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag 1950. Verber, der på attisk har -ττ-, anføres dog i denne form, f.eks. πρᾶττω i stedet for ordbogens opslagsform πράσσω.

Om dialogen

Forfatter: Symposium er en dialog af den modne Platon (427-348 f.Kr.) og formodes derfor at være skrevet omkring 370-360 f.Kr.

Titel: Et συμπόσιον (af σύν, sammen, og πίνω, drikker) betyder et "drikkelag", og Platon anvender ordet om et selskab, hvor ånden slippes løs, uden at man mister sansen for proportioner.

Sted: Symposiet holdes hos den unge og smukke tragedieforfatter Agathon, der netop har vundet førsteprisen, enten i forbindelse med Lenærfesten om vinteren eller De store Dionysier i foråret.

Tidspunkt: Symposiet blev afholdt en aften i 416 f.Kr., dagen efter Agathons egentlige sejrsfest.

Deltagere: Sofisten Faidros, Aristodemos, der siden refererede aftenens samtaler, rhetoren Pausanias, komedieforfatteren Aristofanes, lægen Eryximachos, Agathon selv og Sokrates. Først da Sokrates har afsluttet sin tale, ankommer den sidste deltager, Alkibiades.

Alkibiades (c. 450-404 f.Kr.) var vokset op hos Perikles, og som ganske ung færdedes han i kredsen omkring Sokrates. I 415 f.Kr. blev han valgt til en af de tre strateger, der skulle lede det store felttog til Sicilien. Felttoget, der betød en genoptagelse af Den Peloponnesiske Krig, som ellers var afsluttet med Nikiasfreden i 421 f.Kr. blev en katastrofe for Athen.

Men allerede inden nederlaget i 413 f.Kr. ved Syrakus blev Alkibiades hjemkaldt, anklaget for at have skændet de hellige hermer. Han flygtede over til fjenden, og de følgende år levede han en omtumlet tilværelse, snart hjemkaldt og snart hos en af Athens fjender, indtil han i 404 f.Kr. blev dræbt på persernes foranledning.

Tema: Ved festens begyndelse aftaler man, at alle skal holde en tale om "Eros". Enhver af de tilstedeværende holder derpå sin personlige tale om Eros' væsen. Da Sokrates ligger på sidstepladsen, får han ordet tilsidst. Først da Sokrates har afsluttet sit indlæg om Eros, ankommer Alkibiades. Også Alkibiades opfordres til at holde en tale om Eros, men han vælger at tale om sin egen betagelse af Sokrates.

Dialogen falder således i to hovedafsnit: deltagernes taler om Eros' væsen, der krones af Sokrates' sublim definition af Eros som en universel stræben efter selve Det skønne, og derpå Alkibiades' satyragtige skildring af Sokrates.

Det er hele Alkibiades' tale (215 a - 222 b), der er gloseret i det følgende:

215 a ἐπ-αινέω, lovpriser

ἐπι-χειρέω, lægger hånd på, griber efter, for-

søger

εἰκόν -όνοϋ, ἡ, billede

ἴσως, adv., måske
οἴομαι, mener, tror
γελοῖος, 3, latterlig; ἐπὶ τὰ γελοιώτερα, for at latterliggøre ham, for at gøre grin med ham
ἀληθής -ές, sandfærdig, sand; τὸ ἀληθές, sandheden
ἐνεκα, på grund af (med gen.)
ὁμοίος, 3, lignende, lig med (med dat.)
σειληνός, ó, egl. navn på en gammel satyr, der var Dionysos' opdrager og ledsager. Gamle satyrer kunne også kaldes silener.

215 b **ἔρμο-γλυφεῖον**, τό, billedhuggerværksted
κάθ-ημαι, sidder, står
ὅσ-τις, indef. rel. pron., enhver som, som; se G § 109
ἐργάζομαι, udfører
δημι-ουργός, ó, håndværker, billedhugger (egl. en, der har sit arbejde blandt folket og ikke ude på marken)
σύριγξ -ιγγος, ἡ, hyrdefløjte, panfløjte
αὐλός, ó, fløjte
διχάδε, adv., til to sider
δι-οίγνυμι eller **δι-οίγω**, åbner
φαίνω, viser; med., viser mig
ἐνδοθεν, adv., indvendig, indeni
ἄγαλμα, τό, statue, billede
αὖ, adv., endvidere
ἔοικα, ligner (med dat.)
σάτυρος, ó, en satyr. Satyren er oprindelig en skovgud. I kunsten gengives satyrer ofte med braknæse, lange spidse ører med små hornagtige ophøjninger bagved, hestehale og undertiden også bukkefødder. Satyrerne er vinguden Dionysos' lystne ledsagere.
Μαρσύας, ó, navn på en satyr. Det fortælles, at gudinden Athene havde opfundet dobbeltfløjten, men da hun så et spejlbillede af sig selv med oppustede kinder, kastede hun fløjten væk. Satyren Marsyas kom forbi, samlede fløjten op, øvede sig og blev så dygtig til at spille, at han udfordrede selveste Apollon. Men det var hybris; han tabte, og til straf blev hans dyrehud hængt op i en grotte i Frygien.

Myten må have tiltalt athenæerne, for den store billedhugger Myron lavede omkring 440 f.Kr. en bronzegruppe af netop Athene og Marsyas. Den kendes desværre kun

gennem en romersk marmorkopi (opstillet i Vatikanet). Ud fra marmorkopien har man i nyere tid fremstillet en rekonstruktion i bronze, der kan ses i Botanisk Have i København.
γέ, partikel, jo
εἶδος, τό, udseende
πού, partikel, vel
ἀμφι-σβητέω, benægter
τάλλα = τὰ ἄλλα
μετά, præp. m. akk., efter
ὑβριστής, ó, voldsmand, provokatør
ὁμο-λογέω, siger det samme, indrømmer
μάρτυς -υρος, ó, ἡ, vidne
παρ-έχω, holder frem, fremskaffer
αὐλήτης, ó, fløjtespiller

215 c **θαυμάσιος**, 3, forunderlig
ὄργανον, τό, redskab
κηλέω, formilder, fortryller
στόμα, τό, mund
δύναμις, ἡ, kraft
ἔτι, adv., endnu
τὰ ἐκείνου, hans ting, hans melodier
αὐλέω, fløjter, spiller
Ὀλυμπος, ó, navn på en mytisk fløjtespiller, der her opfattes som elev af Marsyas.
διδάσκω, underviser
ἔάντε ... ἐάντε, konj., hvadenten ... eller
φαῦλος, 3, ringe, dårlig
αὐλητρίς, ἡ, fløjtespillerske
μόνος, 3, alene
κατ-έχω, holder fast, griber
ποιέω, gør, udvirker
δηλόω, viser, afslører
τελετή, ἡ, indvielse
δέω, mangler; δέομαι, har brug for (med gen.)
θεῖος, 3, guddommelig
τοσ-οὔτος, dem. pron., en sådan; τοσοῦτον, adv., i en sådan grad
ἄνευ, præp. m. gen., uden
δια-φέρω, adskiller mig fra (med gen.)
ψιλός, 3, blottet, ren
ταυτόν = τὸ αὐτόν

215 d **γούν** = γὲ οὖν, i det mindste
ὄταν = ὄτ' ἄν, konj., når
του = τινος, af τίς, se G § 98

- ῥήτωρ, ὁ, en taler
 οὐδ-εἰς οὐδε-μία οὐδ-έν, ingen, intet; se G § 100
 μέλω, ligger på hjerte, interesserer
 ἔπος, τό, ord
 φημί, siger; ὡς ἔπος εἰπεῖν, så at sige et ord, så at sige
 ἐπειδάν (ἐπειδῆ + ἄν), konj., når
 κἄν = καὶ εἰ ἄν
 μειράκιον, τό, ungt menneske (især mellem 14 og 20 år)
 ἐκ-πλήττω, slår, forskrækker, bevæger
- μέλλω, skal, risikerer
 κομιδῆ, adv., nøjagtig, ganske og aldeles
 δοκέω, forekommer, synes
 μεθύω, er beruset
 φημί, siger, fortæller
 ὄμνυμι, sværger; ὁμόσας, aor. partc., under ed
 οἶος, rel. pron., sådan som
 πάσχω, lider, oplever
 ὑπό, præp. m. gen., ud fra, på grund af
- 215 e **μάλα μάλλον μάλιστα**, adv., meget, mere, mest
κορυβαντιάω, opfører mig som en korybant, raser; korybanterne er nogle præster, der dyrker den lilleasiatiske gudinde Kybele bevæbenede og med vilde danse.
καρδία, ἡ, hjerte
πηδάω, springer, banker
δάκρυον, τό, tåre
ἐκ-χέω, udgyder; med., vælter frem
πάμ-πολυς, ganske megen, utrolig megen; om bøjningen af πολὺς se G § 54
Περικλῆς, ὁ, navnet på Athens reelle leder fra omkring 460 til hans død i 429 f.Kr.; om bøjningen se G § 38 a
ἡγέομαι, mener
θορυβέω, larmer, forstyrrer, ryster
ἀγανακτέω, er i bevægelse, er utilfreds
ἀνδρα-ποδ-ώδης -ες, slaveagtig
διά-κειμαι, opfører mig
πολλάκις, adv., ofte
δια-τίθημι, bringer i en tilstand
- 216 a **βιωτός**, 3, til at leve, værd at leve
- ἔχω**, har, har det, opfører mig
σύν-οἶδα, ved med; τινί, ved med nogen; ζύν-οἶδα er gammel attisk for σύν-οἶδα
ἐμαυτόν, reflektivt pronomen, mig selv; se G § 81
ἐθέλω, vil
παρ-έχω, holder frem
οὐς ὠτός, τό, øre; παρέχω τὰ ὠτα, holder ørerne frem, lytter til
καρτερέω, er stærk, gør modstand
ἀναγκάζω, tvinger
ἐνδεής -ές, manglende (med gen.)
ἀ-μελέω, er ubekymret, forsømmer; τινός, forsømmer nogen (eller noget)
Ἀθηναῖος, 3, athensk, athenæer; τὰ Ἀθηναίων, athenæernes ting, dvs. politik i byen Athen
βία, ἡ, kraft, vold, tvang
Σειρήν -ῆνος, ἡ, sirene; sirenerne er mytiske kvinder, der med deres sang lokker søfolkene ind til sig, blot for at de kan omkomme på klipperne.
ἐπ-έχω, holder for
οἴχομαι, går bort
φεύγω, flygter
αὐτοῦ, adv., dér
κατα-γεράσκω, ældes, bliver gammel
- 216 b **ἔν-εἰμι**, er inde i, findes
αἰσχύνω, bringer skam over; med., skammer mig
ὅσ-τις-οὖν, indef. pron., nogen som helst; se G § 110
ἀντι-λέγω, taler imod, gør indvending imod, hævder
δύναμαι, kan
κελεύω, befaler
ἀπ-έρχομαι, går bort
ἡττάομαι, overvindes, τινός, bukker under for nogen
τιμή, ἡ, ære
δραπετεύω, løber bort fra
ὀράω, ser
- 216 c **ἡδύς ἡδεῖα ἡδύ**, sød, behagelig; ἡδέως, adv., behageligt, gerne
μέγας μείζων μέγιστος, stor, større, størst; se G § 59; μείζων, adv. i komp., se G § 65

ἄχθομαι, er bedrøvet, er ulykkelig

ἔχω, har, kan, ved

χράομαι, bruger; *τινί*, bruger nogen eller noget, stiller op med

αὐλήμα, τό, fløjtespil

τοι-οὔτος, dem. pron., sådan; se G § 95 b.

ὃ-δε ἢ-δε τό-δε, dem. pron., denne

Indtil nu har Alkibiades sammenlignet Sokrates med satyren Marsyas. I det følgende sammenlignes Sokrates med silenfigurerne i billedhuggerværkstederne.

εἰκάζω, sammeligner, *τινά τι*, sammenligner nogen med nogen

θαυμάσιος, 3, forunderlig

οἶδα, ved; se G § 159

216 d **γινώσκω**, kender

δηλόω, viser

ἐπεί-περ, konj., da jo

ἄρχω, er først, begynder

ἔρωτικός, 3, hørende til elskov, erotisk, *τινός*, begærlig efter nogen (eller noget)

διά-κειμαι, forholder mig, er

αἰί, adv., altid

αὐ, adv., igen, på den anden side

ἀ-γνοέω, er uvidende

σχῆμα, τό, holdning, form, væremåde

Σειλην-ώδης -ες, silenagtig; **Σιλην-ώδης** = **Σειλην-ώδης**

σφόδρα, adv., i høj grad

ἔξωθεν, adv., udvendig

περι-βάλλω, kaster omkring; med., kastes omkring, ifører mig

γλύφω, indgraverer i sten, udhugger

ἔνδοθεν, adv., indvendig

ἀν-οίγνυμι, åbner

πόσος, 3, interr. pron., hvor stor

γέμω, er fuld af; *τινός*, er fuld af noget

συμ-πότης, ὁ, drikkebroder

σωφροσύνη, ἡ, besindighed, selvbeherskelse

I Platons værker er der især fire gode egenskaber, mennesket skal stræbe efter: foruden **σωφροσύνη** gælder det om at have **ἀνδρεία** (mandsmod), **σοφία** (visdom) og **δικαιοσύνη** (retfærdighed). Disse egenskaber er siden

blevet kaldt de fire kardinaldyder.

216 e **κατα-φρονέω**, tænker ringe om, ser ned på;

τινός, ser ned på nogen (eller noget)

ὄσος, rel. pron., så stor som, så megen som

πλούσιος, 3, rig

τιμή, ἡ, ære, værdi

πλήθος, τό, mængden, folkemængden

μακαρίζω, lovpriser

ἡγέομαι, mener, anser

κτῆμα, τό, besiddelse, et gode

ἄξιος, 3, værd; *τινός*, noget værd

εἰρωνεύομαι, opfører mig som en uvidende, er ironisk

παίζω, opfører mig som et barn, leger, skæmter

δια-τελέω, fuldender, tilbringer

σπουδάζω, er alvorlig

ἔντος, adv., indvendig

χρύσεος, 3, gylden

217 a **πάγ-καλος**, 3, meget smuk

ποιέω, γορ; **ποιητέον** er en gerundiv i akk. sg. neut., se G § 173

βραχύς -εῖα -ύ, adj., kort; **ἐν βραχεῖ**, straks

σπουδάζω, er alvorligt interesseret

ᾠρα, ἡ, ungdom, skønhed

ἔρμαιος, 3, hørende til Hermes; **τό ἔρμαιον**, uventet fordel fra guden Hermes, fordel

εὐ-τύχημα, τό, lykke

ὑπ-άρχω, begynder, er tilstede; **ὑπάρχει μοι**, det er muligt for mig; om abs. akk., se S § 24

χαρίζομαι, viser mig venlig, glæder

φρονέω, tænker

θαυμάσιος, 3, forunderlig, vidunderlig; **θαυμάσιον ὄσον**, noget vidunderligt stort

δια-νοέομαι, har i sinde, gennemtænker, tænker

πρὸ τοῦ, før det, tidligere

ἔθω, plejer; sædvanligvis i perf.: **εἴθω**, er vant til

ἄνευ, præp. m. gen., uden

ἀκόλουθος, ὁ / ἡ, ledsager, ledsagerinde

217 b **συγ-γίγνομαι**, er sammen med; *τινί*, er sammen med nogen

δέω, mangler; **δεῖ**, det er nødvendigt

τάληθῆ = τὰ ἀληθῆ

προσ-έχω, holder hen, henvender

νοῦς, ó, tanke; **προσ-έχω τὸν νοῦν**, er opmærksom

ψεύδω, bedrager; med., lyver

ἐξ-ελέγω, overbeviser, beviser

αὐτίκα, adv., straks

δια-λέγω, udvælger; **δια-λέγομαι**, samtaler, fortæller

ἐραστής, ó, en elsker

Alkibiades har været omkring 15 år, da han besluttede at indlede et egentligt pæderastisk forhold til den ældre Sokrates. I et sådant forhold kaldes den ældre mand ἐραστής, elsker, medens den unge kaldes ἐρώμενος, den elskede, eller blot ó παιδικός, drengen.

Sådanne pæderastiske forhold var ikke ualmindelige i den attiske overklasse; den ældre mand kunne dele sine erfaringer og kontakter med den unge mand, medens den unge kunne tilbyde skønhed og elskov.

Og det er netop den byttehandel, den ganske unge Alkibiades tror, han skal gøre med Sokrates.

παιδικός, 3, barnlig, ung; ó παιδικός, en (elsket) dreng

ἐρημία, ἡ, ensomt sted

χαίρω, glæder mig

μάλα, adv., meget, i høj grad; οὐ μάλα, slet ikke

συν-ημερεύω, tilbringer dagen sammen med

217 c **συν-γυμνάζομαι**, gør idræt sammen

προ-καλέω, ofte med., kalder frem, opfordrer
ὡς, konj., således; med futurum participium udtrykker ὡς en hensigt

ἐνταῦθα, adv., dér

περαίνω, udretter, opnår

προσ-παλαίω, kæmper med

πάρ-ειμι, er tilstede

πολύς πλέων (el. πλείων) πλείστος, adj., megen, mere, mest; se G § 59

οὐδαμη, adv., på ingen måde, slet ikke

ταύτη, adv., på denne måde

ἀνότω, udretter

ἐπι-τίθημι, angriber; τινί, angriber nogen;

om gerundiv se G § 173

καρτερός, 3, stærk, mægtig; κατὰ καρτερόν, med fuld styrke

ἀν-ίημι, sender bort, slipper; om gerundiv se G § 173

ἐγ-χειρέω, lægger hånd på, begynder

οἶδα, ved; om gerundiv se G § 173

πρᾶγμα, τό, sag, problem

συν-δειπνέω, spiser (aftensmad) sammen

ἄτεχνῶς, adv., aldeles, ganske

ἐπι-βουλεύω, efterstræber; τινί, efterstræber nogen, lægger an på nogen

217 d **ταχύς** -εῖα -ύ, hurtig

ὑπ-ακούω, hører på, er villig

ὁμως, adv., alligvel

πειθω, overtaler

ἀφ-ικνέομαι, ankommer, kommer

δειπνέω, spiser (aftensmad)

βούλομαι, vil

ἀφ-ίημι, sender bort, lader gå

αὐτίς, adv., for anden gang

πόρρω, adv., langt, langt ud på (med gen)

σκήπτω, støtter; med., støtter mig på, bruger som undskyldning

ὀψέ, adv., sent

προσ-αναγκάζω, tvinger

μένω, forbliver, bliver

ἀνα-παύω, bringer til ophør; med., hviler mig

ἔχω, har; med., holder mig til, τινός, støder op til noget

κλίνη, ἡ, leje, liggesofa, seng

οἶκημα, τό, bolig, hus

καθ-εὔδω, sover

217 e **μέχρι**, præp. m. gen., indtil

δεῦρο, adv., hertil

ὅσ-τις-οὖν, indef. pron., hvemsomhelst

ἐντεῦθεν, adv., herefter

οἶνος, ó, vin

λεγόμενον, τό, det sagte, ordsproget

ἄνευ, præp. m. gen., uden

ἀφανίζω, gør usynlig, skjuler, fortier

ὑπερ-ήφανος -ov, fremragende, overlegen, stolt

ἔπαινος, ó, lovprisning

ἔρχομαι, kommer, begynder på
 ἄ-δικος -ον, uretfærdig, forkert
 φαίνω, viser; med., viser mig, synes
 δάκνω, bider
 ἔχισ -εως, ó, hugorm
 πάθος, τό, lidelse, smerte
 καῖμ' = καὶ ἐμέ
 ἐθέλω, vil
 οἶος, 3, indir. interr. pron., hvorledes
 πλῆν, præp. m. gen., undtagen, med undtagelse af

- 218 a ὥς, konj., således som, "fordi"
 γινώσκω, forstår
 συ-γινώσκω, forstår sammen med, τίνι, tilgiver nogen
 τολμάω, holder ud, vover, drister mig til
 δράω, handler, gør
 ὀδύνη, ἡ, smerte
 ἀλγεινός, 3, smertelig
 καρδία, ἡ, hjerte
 ὀνομάζω, kalder
 πλήττω, slår, rammer
 ἔχιδνα, ἡ, hugorm
 ἄγριος, 3, vild, grusom
 νέος, 3 og 2, ung
 ἄ-φυής -ές, uden naturlige evner, dum
 λαμβάνω, tager, griber; med., griber fat, τινός, griber fat i nogen

- 218 b κοινωνέω, har noget fælles; τινός, tager del i noget, deltager i noget
 φιλό-σοφος -ον, filosofisk, visdomssøgende
 μανία, ἡ, galskab
 βακχεία, ἡ, bakkhosfest, fest til ære for Bakkhos (Dionysos)
 διό = δι' ὃ, præpositionsforbindelse, hvorfor, derfor
 οἰκήτης, ὁ, husslave, slave
 βέβηλος -ον, uindviet, vanhellig
 ἄγρικός -ον, landlig, primitiv
 πύλη, ἡ, port
 ἐπι-τίθημι, lægger på, sætter for

λύχνος, ὁ, lampen
 ἀπο-σβέννυμι, slukker

- 218 c χράω; χρή, det er nødvendigt; se G side 204

ποικίλλω, farver, bruger list
 ἐλεύθερος, 3, fri
 κινέω, bevæger
 καθ-εὔδω, sover
 δῆτα, adv., visselig
 ἡμί, siger
 ἄξιος, 3, værdig; τινός, værdig til noget
 ὀκνέω, tøver, nøler
 μιμνήσκω, bringer til at huske; med., husker selv; τινός, husker noget, omtaler noget
 ἄ-νόητος -ον, uforstandig, dum, forkert
 χαρίζομαι, glæder
 οὐσία, ἡ, formue, ejendom, rigdom

- 218 d δέω, mangler; med., har brug for; τινός, har brug for noget
 πρεσβύς, ὁ, gammel mand, olding; πρεσβύτερος, adj. i komp., ældre, større, vigtigere
 ὅσ-τις, indef. rel. pron., enhver som; ὅ τι med superlativ betegner den højst mulige grad
 συλλήπτωρ, ὁ, hjælper
 κύριος, 3, mægtig
 φρόνιμος, 3, fornuftig, forstandig, indsigtfuld
 ἄ-φρων, uforstandig; ἐγὼ δὴ τοιούτῳ ἀνδρὶ ... τοὺς τε πολλοὺς καὶ ἄφρονας, jeg vil skamme mig meget mere overfor de fornuftige, hvis jeg ikke glæder en sådan mand, end (jeg vil skamme mig) overfor de både mange og uforstandige, når jeg glæder (en sådan mand), dvs., at Alkibiades hellere vil være Sokrates' elsker og derved risikere at blive til spot hos folkemassen, der ser ned på pæderasti end udsætte sig for kritik i det intellektuelle miljø, hvis han ikke benytter denne lejlighed til at blive Sokrates' elsker.
 εἰρωνικός, 3, ironisk
 σφόδρα, adv., ivrigt, meget; σφόδρα ἑαυτοῦ, meget af ham selv, typisk for ham
 κινδυνεύω, er i fare for, risikerer
 τῷ ὄντι, i det værende, virkelig
 φαῦλος, 3, let, simpel, dum

- 218 e τυγχάνω, træffer; τυγχάνω kan efterfølges af et participium til subjektet for at udtrykke, at participiets handling ikke er resultat af et bevidst ønske; i det tilfælde oversættes participiet som hovedverbum, medens τυγχάνω kan

- gengives med et adverbium; τυγχάνω ὦν, træffer mig værende = er tilfældigvis, er netop
- ἄ-μήχανος -ον, uden middel, uimodståelig
- κάλλος, τό, skønhed
- εὐ-μορφία, ἡ, skøn form, skønt udseende
- δια-φέρω, bringer igennem, bringer forskel; intr., er forskellig, τινός, adskiller mig fra noget
- καθ-οράω, ser, betragter
- κοινόω, gør fælles, deler
- ἐπι-χειρέω, lægger hånd på, forsøger
- ἄλλάττω, gør anderledes, forandrer; med., bytter
- ὄλιγος, 3, lille
- πλεονεκτέω, har mere; τινός, har mere end nogen
- δια-νοέομαι, har i sinde
- δόξα, ἡ, mening, forventning, tilsyneladende skønhed
- ἀλήθεια, ἡ, sandhed
- καλός, 3, skøn, smuk; ἀλήθεια καλῶν, smukke tings sandhed, "virkelig skønhed"
- κτάομαι, erhverver
- 219 a χρύσεος, 3, gylden
- χάλκεος, 3, af bronze; ordene er et citat af Pliadens sjette sang, vers 236, hvor Glaukos har mistet forstanden, så han giver sine gyldne våben til Diomedes i bytte for dennes bronzevåben.
- δι-αμείβομαι, ombytter; med., modtager, τινός, modtager noget for noget
- νοέω, tænker, tænker på, har i sinde
- μακάριος, 3, udmærket, herlig, bedst
- σκοπέω, skuer, overvejer
- λανθάνω, er skjult; τινά, undgår ens opmærksomhed; sammen med et participium, der lægger sig til subjektet, udtrykker λανθάνω, at participiets handling eller tilstand forbliver ubemærket.
- διάνοια, ἡ, tanke
- ὄψις, ἡ, blik, syn
- ἄρχω, er først, begynder
- ὄξύς -εῖα -ύ, skarp
- βλέβω, ser
- ὄμμα, τό, øje
- ἀκμή, ἡ, spids, toppen af ens styrke, styrke
- λήγω, standser, ophører; τινός, mister noget
- πόρρω, adv., langt fra
- παρά, præp. m. gen, fra ens side, hos
- φημί, siger; se verbet εἶρω G side 171
- βουλεύω, holder rådslagning, overvejer; med., tænker mig om
- ἡγέομαι, anser
- 219 b νώ, 1. pers. pron. i dualis, vi to; se G § 75
- ἄφ-ίημι, sender bort, sender afsted
- βέλος, τό, pil
- τιτρώσκω, sårer, "rammer"
- ἀν-ίστημι, bringer en til at stå op; med., rejser mig op
- ἐπι-τρέπω, tilvender, tillader
- ἀμφι-έννυμι, ifører, lægger over; τινά τι, ifører en noget, lægger noget hen over en
- ἱμάτιον, τό, overklædning, kappe
- χειμών, ἡ, kulde, vinter
- τρίβων, ὁ, slidt klædning, gammel kappe
- 219 c περι-βάλλω, kaster omkring, slynger omkring
- δαιμόνιος, 3, forunderlig, guddommelig
- ὥς ἀληθῶς, så sandt, virkelig
- κατά-κειμαι, ligger ned, ligger
- περι-γίγνομαι, er over, overgår, er hævet over
- κατα-φρονέω, tænker lavt om, foragter
- κατα-γελάω, ler ad, spotter; τινός, spotter nogen
- ὑβρίζω, er overmodig, håner
- δικαστής, ὁ, dommer
- ὑπερ-ηφανία, ἡ, overmod, stolthed
- μά, et ord, der anvendes sammen med navnet på den gud, man sværger ved; gudens navn sættes i akkusativ.
- περιττός, 3, usædvanlig, anderledes
- κατα-δαρθάνω, sover ind, sover
- 219 d καθ-εύδω, sover
- ἄδελφός, ὁ, broder
- ἄ-τιμάω, ærer ikke, afviser
- ἄγαμαι, beundrer
- ἀνδρεία, ἡ, mandsmod
- ἐν-τυγχάνω, træffer, støder på, møder; τινί, møder nogen
- εἰς, præp. m. akk., til, med hensyn til

- φρόνησις**, ή, tænken, forstand, indsigt
καρτερία, ή, udholdenhed, karakterstyrke
ὅπως, indir. interr. adv., hvorledes
ἔχω, har, kan
ὀργίζω, gør vred; med., bliver vred; ὥστε οὐθ' ὅπως ὀργιζοίμην εἶχον, så at jeg hverken kunne blive vred og ...
ἀπο-στερέω, berøver; med., frigør, τινός, frigør mig fra noget
συν-ουσία, ή, samvær
ὄπη, indir. interr. adv., hvorledes
προσ-άγω, fører frem; med., vinder nogen for mig
- 219 e **εὐ-πορέω**, har overflod, har midler, ved **χρήμα**, τό, formue, penge
ἄ-τρωτος -ov, usårlig, immun
πανταχῆ, adv., overalt, i enhver henseende, aldeles
σίδηρος, ό, jern, stål
Αἴας, ό, navn på to helte ved Troja; den ene af dem kom fra Salamis, og da han havde et skjold med syv lag oksehud, var han godt beskyttet mod fjendens våben.
ἀλίσκομαι, erobres, indtages, overvindes
δια-φεύγω, undslipper
ἀ-πορέω, er i vildrede
κατα-δουλόω, gør til slave
περί-ειμι, går omkring
- προ-γίγνομαι**, sker tidligere
στράτεια, ή, felttog
Ποτειδαία, ή, by på Khalkidike i det nordlige Grækenland. Byen, der var grundlagt af Korinth omkring 600 f.Kr., lå stærkt befæstet. Efter Perserkrigene tilsluttede Poteidaia sig Det Deliske Søforbund, der blev ledet af Athen.
- I 434 f.Kr. forlangte Athen, at Poteidaia skulle øge sit bidrag til søforbundet til 50 talenter. Da Potidaia nægtede at betale det forøgede bidrag, blev byen angrebet af Athen, men først i 430 f.Kr. blev byen indtaget. Allerede året inden havde de peloponnesiske bystater besluttet at sætte en stopper for Athens imperialisme. Sådan begyndte Den Peloponnesiske Krig i 431 f.Kr., og den blev først afsluttet med Athens totale nederlag i 404 f.Kr.
- κοινός**, 3, fælles
συσ-σιτέω, spiser sammen
ἐκεῖ, adv., dér
πόνος, ό, anstrengelse, strabads
περί-ειμι, er over; τινός τινί, overgår nogen i noget
ἀναγκάζω, tvinger
ἀπο-λαμβάνω, borttager, isolerer
οἶος, rel. pron., sådan som; her i akk. pl. n., der er anvendt adverbielt
- 220 a **ἀ-σιτέω**, er uden mad, sulter
καρτερέω, holder ud
εὐ-ωχία, ή, overflod
ἀπο-λαύω, nyder
οἶός τε εἰμί, er i stand til
τὰ τ' ἄλλα καὶ, både med hensyn til de andre ting og, især
πίνω, drikker
ἐθέλω, vil
κρατέω, er stærk, overgår
μεθύω, er beruset
πώποτε, adv., nogensinde
ἔλεγκος, ό, bevis
καρτέρησις, ή, udholdenhed
δεινός, 3, frygtelig, barsk
αὐτόθι, adv., der, deroppe
- 220 b **ἐργάζομαι**, udfører, gør
πάγος, ό, klippe, frost
οἶος, rel. pron., sådan som; dette pronomen kan anvendes til at forstærke en superlativ; οἶου δεινοτάτου, den allerfrygteligste
ἔξ-ειμι, går ud
ἐνδοθεν, adv., indefra
ὄσος, 3, rel. pron., så meget som, "meget"
ὑπο-δέω, binder under; med., tager fodtøj på
ἐν-ελίσσω, vikler ind
πίλος, ό, filtet uld, filt
ἀρνακίς, ή, fåreskind
φορέω, bærer
ἀν-υπό-δητος -ov, uden fodtøj, barfodet
κρύσταλλος, ό, is
ῥᾶδιος, 3 eller 2, let; om gradbøjningen se G § 59
πορεύω, fører afsted; med., drager afsted, går
στρατιώτης, ό, soldat
ὑπο-βλέπω, ser nedenfra og op, ser skævt til

- σφεῖς, reflektivt / demonstrativ pron, de; se G § 83
- 220 c **ῥέζω**, handler, udfører
(τλάω) aor: ἔτλην, udholder; se G side 201
καρτερός, 3, stærk, modig
ἄξιος, 3, værd
συν-νοέω, forstår, overvejer, tænker på
ἔωθεν, adv., fra om morgenen
ἴστημι, stiller; intr., står
σκοπέω, skuer, overvejer
προ-χωρέω, går, skrider
ἀν-ίημι, sender bort, opgiver; se G paradigme 14
ζητέω, undersøger
μησ-ημβρία, ἡ, middag
ἄνθρωποι = οἱ ἄνθρωποι
αἰσθάνομαι, bemærker, opdager
θαυμάζω, undrer mig
ἔωθινός, 3, om morgenen
φροντίζω, tænker
τελευτάω, fuldender; som participium kan ordet ofte oversættes med "til sidst"
ἔσπερα, ἡ, aften
- 220 d **θέρος**, τό, sommer, høst
χαμεύνιον, τό, lav seng, feltseng
ἐκ-φέρω, bærer ud
ἅμα, adv., samtidig
ψύχος, τό, kølighed
φυλάττω, holder vagt, holder øje med
μέχρι, konj., indtil
ἕως, ἡ, morgenrøde, daggry
ἥλιος, ὁ, sol
ἀν-έχω, holder oppe; intr., står op
οἴχομαι, går bort
προσ-εύχομαι, beder til
- βούλομαι**, vil
μάχη, ἡ, kamp
ἀπο-δίδωμι, giver tilbage
ἀριστεῖον, τό, tapperhedspris; τᾶριστεία = τὰ ἀριστεία
σώζω, frelser, redder
- 220 e **ἀπο-λείπω**, efterlader
συν-δια-σώζω, frelser tillige
ὄπλον, τό, redskab, våben
- μέφομαι**, skælder ud
ἄξιωμα, τό, anseelse, (sociale) status
ἀπο-βλέπω, vender blikket mod, tager hensyn til
πρό-θυμος -ov, ivrig, ivrig for
σαντόν = σὲ αὐτόν, se G § 81
ἄξιος, 3, værdig, værd
θεάομαι, ser på, betragter
- 221 a **Δήλιον**, τό, sted på Boiotiens kyst med et tempel for Apollon. Kampen fandt sted i 424 f.Kr. Her led 7000 athenæiske hoplitter under ledelse af Hippokrates nederlag overfor en thebansk hær, der var anført af Pagondas.
φυγή, ἡ, flugt
ἀνα-χωρέω, trækker mig tilbage
στρατό-πεδον, τό, lejr, hær
ἵππος, ὁ, hest
σκεδάννυμι, spreder
ἅμα, adv., på samme tid
περι-τυγχάνω, støder tilfældig til, kommer tilfældigt forbi
εὐθύς, adv., straks
παρα-κελεύομαι, råber til; τινί, råber til nogen
θαρρέω (θαρσέω), er modig
ἥττων (ἥσσων), bruges som komp til κακός, ringere, svagere, mindre; se G § 59
- 221 b **περί-ειμι**, er over, overgår; τινός, overgår nogen
ἔμ-φρων, forstandig, besindig
ἐκεῖ, adv., dér
δια-πορεύω, sætter over; med., drager igennem
ἐνθάδε, adv., hér
βρενθύομαι, opfører mig stolt, går med rank ryg; Alkibiades citerer vers 362 af Aristofanes' komedie "Skyerne", der var blevet opført i 423 f.Kr.
ὀφθαλμός, ὁ, øje; τῷφθαλμῷ = τῷ ὀφθαλμῷ
παρα-βάλλω, kaster til siden
ἡρέμα, adv., stille, roligt
παρα-σκοπέω, ser hen på
φίλιος, 3, venligtsindet
πολέμιος, 3, fjendtlig, fjende
δῆλος, 3, tydelig
πόρρωθεν, adv., fjernt, på lang afstand

- ἄπτω**, sætter fast; med., griber fat i; τινός, griber fat i nogen
ῥώννυμι, styrker, gør stærk; perf. partc. med., ἐρρωμένος, stærk, voldsom, energisk
ἀμύνω, afværger; med., forsvarer mig
ἀ-σφαλής -ές, urokelig, sikker
ἕτερος, 3, den ene af to, den anden
σχεδόν, adv. og præp., nær; σχεδόν τι, netop
διά-κειμαι, forholder mig, opfører mig
πόλεμος, ó, krig
προ-τροπάδην, adv., vendt fremad, "over hals og hoved"
διώκω, driver frem, forfølger
- 221 c **ἐπ-αινέω**, roser
ἐπιτήδευμα, τό, beskæftigelse, handling
τάχα, adv., hurtig, snart; τάχ' ἄν, måske
παλαιός, 3, gammel
θαύμα, τό, forundring, beundring
οἶος, rel. pron., sådan som
ἀπ-εικάζω, sammenligner
Βρασίδας, ó, navn på en berømt spartansk hærfører, der faldt i kamp ved Amphipolis i 422 f.Kr. under Den Peloponnesiske krig.
ἀ-τοπία, ή, besynderlighed, særhed
ἐγγύς, adv., nær; οὐδ' ἐγγύς, end ikke nær, aldeles ikke
εὐρίσκω, finder
ἀπ-εικάζω, sammenligner
παρα-λείπω, undlader, forbigår
δι-οίγνυμι el. **δι-οίγω**, åbner
γελοῖος, 3, latterlig
ὄνομα, τό, navn, ord
ῥήμα, τό, udsagn, vending
ἔξωθεν, adv., udvendig
περι-αμπ-έχω, omgiver; med., er omgivet af, er iklædt
ὕβριστής, adj. og subst., voldelig, voldsom, vild
δορά, ή, skind, hud
ὄνος, ó / ή, æsel
κανθήλιος, 3, beregnet til pakker; ὄνος κανθήλιος, ó, pakæsel
λέγω, siger, taler, omtaler
χαλκεύς, ó, kobbersmed, smed
σκυτο-τόμος, ó, skomager
βυρσο-δέψσης, ó, garver
ἄ-πειρος -ον, uerfaren, fremmed
- ἀ-νόητος** -ον, uforstandig
- 222 a **ἐντός**, adv. og præp. m. gen., indenfor
νόος, ó, smtr. νοῦς, forstand, fornuft, mening
ἐνδον, adv., indenfor, indvendig
θεῖος, 3, guddommelig
πολύς πλείων πλείστος, 3, megen mere mest; se G § 59
ἄγαλμα, τό, statue, billede
ἀρετή, ή, dygtighed, mod, fuldkommenhed
τείνω, sprænder, angår
μάλα μάλλον μάλιστα, adv., meget mere mest; μάλλον δέ, meget mere, eller snarere
προσ-ήκω, kommer hen til; προσήκει, upers., det tilkommer; τινί, det er rigtigt for nogen
σκοπέω, skuer, tænker over
μέλλω, står i begreb med, vil, skal; verbet μέλλω efterfølges sædvanligvis af en futurum infinitiv
κάγαθῶ = καὶ ἀγαθῶ; udtrykket καλὸς κάγαθός dækker alt det, som et menneske bør være i det klassiske Athen.
ἐπ-αινέω, roser; τινά τι, roser nogen for noget
αὐ, adv., på den anden side
μέμφομαι, bebrejder
συμ-μίγνυμι, sammenblander, blander sammen
ὕβριζω, handler overmodigt, håner
- 222 b **Χαρμίδης**, ó; Kharmides var Platons onkel på moderens side, dvs. hans morbroder; Kharmides deltog i de 30 tyranners styre 404-403 f.Kr.
ἐξ-απατάω, bedrager, fører bag lyset
ἔραστής, ó, en elsker
παιδικός, 3, barnlig, hørende til drenge; παιδικά, τά, den elskede, yndling
καθ-ίστημι, stiller hen, opstiller; med., opfører mig
πάθημα, τό, lidelse, skæbne
γινώσκω, lærer
εὐ-λαβέομαι, tager mig i agt
παρ-οιμία, ή, ordsprog
νήπιος, 3, lille barn
πάσχω, lider